

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 81/16

Luksemburg, 20 lipca 2016 r.

Wyrok w sprawie C-341/15

Hans Maschek / Magistratsdirektion der Stadt Wien - Personalstelle Wiener
Stadtwerke

Pracownik, który z własnej inicjatywy rozwiązuje stosunek pracy, ma prawo do ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, którego nie mógł wykorzystać

Hans Maschek, urzędnik miasta Wiedeń, przeszedł – po złożeniu stosownego wniosku – w stan spoczynku z dniem 1 lipca 2012 r. W okresie od 15 listopada 2010 r. do 30 czerwca 2012 r., był nieobecny w pracy. W okresie od 15 listopada do 31 grudnia 2010 r. H. Maschek przebywał na zwolnieniu chorobowym. Z dniem 1 stycznia 2011 r. został, na mocy porozumienia zawartego z pracodawcą, zwolniony z obowiązku świadczenia pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Po przejściu w stan spoczynku H. Maschek zwrócił się do swojego byłego pracodawcy o wypłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop, twierdząc, że krótko przed przejściem w stan spoczynku ponownie zachorował. Jego pracodawca odmówił wypłacenia mu tego ekwiwalentu, motywując to tym, że zgodnie z regulaminem wynagradzania pracowników miasta Wiedeń pracownik, który sam rozwiązuje stosunek pracy – w szczególności wskutek złożenia wniosku o przejście w stan spoczynku – nie ma do niego prawa.

Hans Maschek zaskarżył tę decyzję do Verwaltungsgericht Wien (sądu administracyjnego w Wiedniu), który zwrócił się do Trybunału w przedmiocie zgodności tego uregulowania z prawem Unii, a konkretnie z dyrektywą 2003/88¹.

W swoim dzisiejszym wyroku Trybunał przypomniał, że na gruncie tej dyrektywy każdy pracownik jest uprawniony do corocznego płatnego urlopu w wymiarze co najmniej czterech tygodni, przy czym prawo do takiego urlopu stanowi zasadę prawa socjalnego Unii o szczególnej wadze. Prawo do urlopu wypoczynkowego przysługuje każdemu pracownikowi, bez względu na jego stan zdrowia.

W przypadku ustania stosunku pracy, przez co rzeczywiste wykorzystanie urlopu wypoczynkowego nie jest już możliwe, dyrektywa przyznaje pracownikowi prawo do ekwiwalentu pieniężnego, aby ów brak możliwości wykorzystania urlopu wypoczynkowego nie doprowadził do sytuacji, w której pracownik nie może skorzystać z tego prawa, choćby w formie pieniężnej.

Trybunał uściślił, że powód ustania stosunku pracy nie ma w tym względzie żadnego znaczenia. Wobec tego okoliczność, że stosunek pracy został rozwiązany z inicjatywy pracownika nie ma żadnego wpływu na jego prawo do otrzymania w danym przypadku ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, którego nie mógł wykorzystać przed ustaniem jego stosunku pracy.

W rezultacie Trybunał stwierdził, że dyrektywa stoi na przeszkodzie uregulowaniom prawa krajowego, takim jak regulamin wynagradzania pracowników miasta Wiedeń, które pozbawiają prawa do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop pracownika, którego stosunek pracy został rozwiązany wskutek złożenia przez niego wniosku o przejście w stan spoczynku i który przed rozwiązaniem stosunku pracy nie był w stanie wykorzystać przysługującego mu urlopu wypoczynkowego.

¹ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. 2003, L 299, s. 9).

Trybunał przypomniał też swoje orzecznictwo, zgodnie z którym pracownikowi, który przeszedł w stan spoczynku przysługuje prawo do ekwiwalentu pieniężnego za urlop, z którego nie mógł skorzystać z powodu choroby². Hans Maschek ma wobec tego prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop za okres od 15 listopada do 31 grudnia 2010 r., podczas którego, jak ustalono, H. Maschek przebywał na zwolnieniu chorobowym i z tego powodu nie mógł w tym okresie wykorzystać nabytego urlopu wypoczynkowego.

Trybunał wskazał też na podwójny cel prawa do urlopu wypoczynkowego, którym z jednej strony jest umożliwienie pracownikowi odpoczynku od zadań wyznaczonych mu w umowie o pracę, a z drugiej strony zapewnienie mu okresu wytchnienia i wolnego czasu.

W celu zapewnienia skuteczności (*effet utile*) prawa do urlopu wypoczynkowego, Trybunał ustanowił zasadę, zgodnie z którą pracownik, którego stosunek pracy zostaje rozwiązany i który na mocy porozumienia zawartego z jego pracodawcą został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy w określonym okresie poprzedzającym jego przejście w stan spoczynku z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, nie ma prawa do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany w tym okresie urlop, chyba że nie mógł wykorzystać tego urlopu z powodu choroby.

Trybunał orzekł w związku z tym, że do sądu krajowego należy ustalenie, czy taka sytuacja miała miejsce w przypadku H. Maschka w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2012 r. W przypadku odpowiedzi twierdzącej H. Maschek nie będzie miał prawa do ekwiwalentu pieniężnego za urlop, którego nie mógł wykorzystać z tym okresie, chyba że było to spowodowane chorobą.

Trybunał zauważył również, że jakkolwiek celem dyrektywy 2003/88 jest ustanowienie minimalnych wymogów w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w zakresie organizacji czasu pracy, których to wymogów państwa członkowskie mają obowiązek przestrzegać, państwa te mają możliwość wprowadzenia przepisów korzystniejszych dla pracowników. Z tego powodu dyrektywa nie stoi na przeszkodzie przepisom prawa krajowego przewidującym prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym minimalny okres czterech tygodni zagwarantowany w dyrektywie, udzielanego zgodnie z warunkami uprawniającymi i przyznającymi taki urlop przewidzianymi w ustawodawstwie krajowym.

W konsekwencji państwa członkowskie mogą przyznać pracownikom prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze wyższym niż minimalny okres czterech tygodni przewidziany w dyrektywie. W takim przypadku państwa członkowskie mogą postanowić, że pracownikowi, który z powodu choroby nie mógł w pełni wykorzystać przysługującego mu urlopu wypoczynkowego przed ustaniem jego stosunku pracy, przysługuje prawo do ekwiwalentu pieniężnego w wymiarze odpowiadającym takiemu dodatkowemu okresowi. Państwa członkowskie muszą określić warunki przyznawania takiego ekwiwalentu.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Wyroki Trybunału: z dnia 3 maja 2012 r., *Neidel* ([C-337/10](#), [komunikat prasowy nr 57/12](#): przy przejściu na emeryturę urzędnik ma prawo do ekwiwalentu pieniężnego, jeżeli z powodu choroby nie mógł w całości lub w części skorzystać z prawa do minimalnego corocznego płatnego urlopu w wymiarze 4 tygodni) oraz z dnia 20 stycznia 2009 r., *Schultz-Hoff i in.* ([C-350/06](#) i [C-520/06](#), [komunikat prasowy nr 4/09](#): pracownik nie traci prawa do corocznego płatnego urlopu, z którego nie mógł skorzystać z powodu choroby).